

آب و شرب

ممالک عثمانیہ ۱۵۰۰ (۶۵)،
آلتی آیغی (۳۵) غروشدہ،
ممالک اجنبیہ ۱۵۰۰ (۸۰)،
آلتی آیغی (۴۵) غروشدہ۔

اداره محترمہ

باب عالی جادہ سندھ دائرہ مخصوصہ

اخطارات

ابوتہ بدلی پشیندر

مسلكه موافق آثار مع الممنونيه
قبول اولشور . درج ايدلمين
يازيلر اعاده اولونماز .

US ★
امضات
رساله بيزدن آل بيلگننى كوسترلك
شرطيله يتون تازيلر هل هانچى بىر
غزته طرفندن اقتضاع اولونه بيلر.
مكتوبلرك ، امضالرى و تاليف
واوقوناقلى اولمى و آبونه سره
نومروسنى محتوى بولمى لازمدور.
ممالك اجيبه ايچون آبونه اولانلرك
آدرسلىنك فرانسزجه ده يازلمى
رجا اولنور .
پاره كوندردىكى زمان نهيه دائر
اولدينك واضعاً بيلدىرلمى رجا
اولنور .

دائرة صلاح واستقامته جلب ايمه بي سياست اسلاميه ده بردستور اساسي اوله رق قبول ايتمش ، اصلاح و تعديل سيرت قابليتني كوسترهمه ين امرايه اطاعتي رعيه لرينه واجب قيلمامشدر . « لاطاعة الخلق » (١) في معصية الخالق .

بو حقيقتي غسان ملكي حبله بن الايهم ايله حضرت عمر آره سنده جريان ايتمش اولديني تاريخاً ثابت اولان وقعه آتیه واضح بر صورتده اثبات ايدر : حبله مسلمان اولدقندن صكره خدم و حشميله برلكده ديدبه ودارات ايجنده حضرت عمر ك زيارتنه كلهرك شرف و اقباليله متناسب التفات و حرمت كوردی . حبله كونك برنده كعبه معظمه بي طواف ايدر كن قضاء ازارينك اتكنه باصممش اولان بي فزاره دن براعرايي به بر طوقات ووردی . اعراينك واقع اولان شكايي اوزرينه امير المؤمنين حبله بي چاغيره رق اعرايي ي ارضا ايتمشي ، اولديني تقديرده آنكده مقابله بالمثل اوله رق كندينه بر طوقات ووره جفني بيان ايتدی . حضرت عمر ك بو تكليفي حبله به بك كران كلهرك : « سز بر حكمدار ايله عوام آره سنده بر فرق كوزتمز ميسكز ؟ » دیدی . حضرت عمر : « خير ! اسلام جقوق اعتباريله سويه كزي برلشدير مشدر . » جوابی ووردی .

كذلك قرآن ملوك وامرايه ، حقنده حكم شرعي لاحق اولدقندن صكره بر مجرمي عفو ايتك صورتيله شريعتك تعين و تقدير ايتمش اولديني حدود ، آليه و عقوباتي تعطيل ايديه بيلمك اقتدار و صلاحيتي ده بخش ايتمه مكده در . چونكه قرآن بتون انسانلره عدالت آليه مواجهه سنده بر طراقك ديشلري كي متساوي بر موقع تعين ايتكمده ، ملوكي ديوان قضاي آليه افراد عامه دن هيچده فرقي كورمه مكده در .

بومعامله بعض جهتلردن ، رئيسي احكام قانونيه مواجهه سنده آحاد امتدن مرهانيكي بريله سيان عد ايدن حكومات جمهوريه نك قبول ايتدكلى نظام و دستوره بكمه مكده در .

عجا قرآنك وضع ايتمش اولديني شونظام اجتماعي بر قسم حكومات متمنه نك بوكون واصل اوله بيلديكي ؛ حكمدارلر نامه مجالس تشريعه طرفدن اداره ايدلكده بولان حكومات دستوريه نك واصل اوله بيلمك املتي تعقيب ايتكمده بولنديني غايه دن بشقه بر شيميدر ؟

مترجمي : محمد شوكت
عبدالعزیز چاويش

تونس و جزائر ك استقلالى

٣

فرانسزرك معارف ولسانه محلي به همبرملری . — معارفی اهالينك

(١) حديث صحيح

الندن آلهرق كندی پنجه لرينه كچيرديلر . مکتبلردن فرانسز جه دن ماعدا بوتون اجنبى لسانلريني چيقاردیلر . فنون رياضي و طبيعیه دن ايسه هيچ بر قيمت عمليسي اولمايان و صاحبنی هيچ بر زمان ارباب فن صيره سنه كچيره ميه جك در كده بولونان مباديدن فضله سنه قطعاً مساعده ايتديلر . واقعا تونسك بعض مملكتلرنده مکتبلر وجوده كتيرديلر . لكن بونلرك طلبه به تأمين ايديه جكي فائده فرانسز لسانك ، فرانسه تاريخنك تعليمندن عبارت اولوب بوده آنجق ظرفلرك اوزريني اوقويه رق اصحابه ويرمك ايجون موزع ، ياخود بر فرانسزه ترجمان ، ياخود ترامواي آراه لرينه مأمور اوله بيله جك درجه ده در . بر طالب تحصيل مدتي اكمل ايتديكي حالده ، اسلامده كلوب كچمش اولان حكومات معظمه شويله طورسون ، كندی مملكتك تاريخنه دائر بيله تك بر حبله ايشيده مز .

فرانسزلر تونس كيردكلى زمان علوم عربييه ، فنون عصريه والسنه جهتلردن بك متكامل بر حالده بولدقلى صادق مدرسه سنده لسان عربي امتحانه تابع درسلر آره سندن اخراج ايتديلر . بوضورتله طلبه عربجه به چالشمق ايجون بر سائق كورمديكندن طولاني لسانی اهل ايديه مدرسه دن چيقتجه فصيح بر عربيجه ايله ايكي حبله ايراد ، ياخود اوچ سطر انشا ايديه بيلمك ملكه سندن محروم اولدی . بوندن ماعدا فرانسز جه دن باشقه بوتون لسانلر منع ايديلدی . فنونك بر قسمي ، اوده غايت سطحی بر درجه ده اولق شرطيله ، اوقودوله به باشلادی . جامع زيتونه نك نظارت حقيقيه سي بر فرانسزه توديع اولوندى . والحاصل هر كون يكي يكي وضع اولونان قانونلره بو معظم مدرسه ده تحصيلي اك عقيم حاله كتيريان ديكر مدارس دركه سنه اينديريلدی . واقعا تونس خزينه سي اموالندن صنايع ، زراعت مكتي آچیلدی . لكن بورايه آله جق طلبه كاملاً اچنيدر . مسلمانلر نامتناهي مشكلاتدن صوكرا ، اوده الكادى بر صنعت اوكرنك شرطيله ، قبول اولونه بيلير . جزائر ليره تربيه و تعليم قابولري قاياندى . يعنى مدرسه ، مکتب انشاسنه مساعده ايديلر اولدی . بيچاره لرك فنون حاضره دن محروميتلرينه علاوه مملكتلرنده بك يوكسك بر درجه ده تدريس اولونان علوم دينيه دن ده اثر قالمادی .

دينه نجاووزلری . — شعار ديني ، فرائض ديني بازيجه اتخاذا ايتك فرانسزلرك محوز سياستلريدن . اوت ، دين قيدي اوزرندن سيلكوب آتان مسلمانلرك چوغنه اجنيلري مسلمانلرك بر قاچ درجه فوقنده طوتان امتيازات ويريلدی . اكثر سنه لر خلق فريضه حجي ادادن منع ايديلدی . اعظم رجال علمك احتياجات مملكتي كوزمه ترك شريعت اسلاميه دن استنباط ايلديكي قانونلردن اعراض ايديلهرك يرينه مصالح و آداب امته اصلاً توافق ايتمين فرانسه قانونلري وضع اولوندى . جزائرده كي خاكم شرعي اولجه ويرمكه اولديني حكملى « اللهك و شريعت غرائك حكيميله » دينيه ويرر كن ، شيمدى

جزائرده کی قاضی « فرانسه جمهوریتک حکمیه » عباره سی ایله
اصدار حکم ایتیه به مجبور ایدیلدی . جزائر مملکتلرنده کی جامعلرک
برقیمی کلیسایه تحویل اولوندی ، برقیمی ده فرانسه عسکرینه قیشله
حالتیه کتیریلدی . هنوز عقائد صحیحه اسلامیه لرینی اوکر نه مش
اولدقلری حالده فرانسه مکتبلرینه کیرمه به مجبور طوتولان چوجقلرک
افسکار و معتقداتی زهرله مک ایچون او مکتبلرده کی فرانسه معلمله
صلاحیت کامله یریلدی .

اهالی به مجاورلری . — فرانسه لری مسلمان اهالی به قارشیه هیچ
برحس مرحمتله متحسس اولمادی کی شخصی ده ، حیاتی ده نظرلرنده
اصلاً محترم دکدر . بر فرانسه لک اوفق بر غیظی باتیشدیرمق ایچون
بر مسلمانانی اولدورور ؛ صوکر مقتولک و لیلری محکمه به مراجعت
ایندکلی زمان محکمه جانی ایچون بر چوق معذرتلر سرد ایدرک
بلا مجازات سیلانی تخلیه ایدر . یک چوق تکرر ایدن واقعندرک
بر فرانسه مسلمانلرک یانندن کچرکن بو زوالیلر یا کیلوب ده سلامه
طورمایه حق اولورلرسه یا اولری دوکر ، سوکر ؛ یاخود حبسه
کوندیرر . حتی جزائرده کی حاکم شرعی یی مسلمانلرک کوزی اوکنده
دوکرک بر فرانسه ایچون اعظام ایدیلرک حرکاتدن دکدر . جزائر
اهالیسی حکومتک نقلیاتنده ، بکچیلک کی خدماتده بادهوا اوله رق
استخدام اولونور .

ارفاقه و امواله مجاورلری . — فرانسه لری جزائرده بوتون اوقافه
مستولی اوله رق جامعلرک تعمیر ، اماملرک معاشلری کی خصوصاته
باقاز اولدیلر . تونس اوقافی اوزرنده عینی صورتله تصرفه قالدیشه رق
عادتا غاصب طوری طاقیندیلر . کندی ملتداشلرینی قیمت حقیقیه لرندن
چوق دون برپاره ایله بو اوقافه صاحب ایتدیلر و بو خصوصده
نه حکم شریعتی ، نه شرط واقفی اصلاً نظر اعتباره آلمدیلر .
واقعا اهالی بو مظالمه قارشیه شکایتلرده بولوندی . لکن هیچ قولاق
آسان اولمادی .

وظائف مجاورلری . — رؤسائیک کاملاً فرانسه اولسی یتشیورمش
کی وظائفک کوچکی ، بویوکنی کندی ملتداشلرینه حصر ایتدیلر .
بر حالده که : حکومت دائره لری فرانسه لره تولدی ، طاشدی . بعض
اداره لرده یرلیدن هیچ کیسه یوق . بعضلرنده وارسه ده جنداً یک
آز . واقعا مسلمانله فرانسه وظیفه خصوصنده بر عد اولنیورسه ده
بر مسلمان مأمور نه اقتدار ، نه ده سی خصوصنده کندیسه
هیچ بر جهندن رجحانی اولمیان فرانسه لک آلدینی پاره نک درتده ،
نهایت اوجده برینی آلیر .

شرف و هیئته مجاورلری . — فرانسه لری وحشته ، مسلمانلرک
حقوقه قارشیه مبالا تیزلرده اودرجه ده ایلری به وارمشلردرک تلویث
ایندکلی شرفلردن ، ناموسلردن انسانیتک یوزی جدأ قیزاریر .

مطبوعات و جمعیته قارشیه نصیبقلری . — بوتون جرائد عربیه
تعطیل ایدیلرک یالکنز تونسده کندی منفعتلرینه آلت اولق اوزره
برجریده براقیلدی . فرانسه لسانیه انتشار ایدن جریده لرینه ایسه
برایله هجوم ایتک ، حکومتی اهالی علیه سوق ایتک ، بیچاره لرک
مادی ، معنوی ترقیلرینه حائل اوله حق هر نوع تدابیری تشجیع
ایتک ایچون آلابیلدیکنه میدان براقیلر . بولر شدتلرینی اودرجه به
واردیردیلرک « معالم الایمان فی تراجم رجال القیروان » اسمنده کی کتابک
طبعی منع ایتدیکی ایچون حکومتی مؤاخذه به باشلادیلر . سبی ایسه
بو کتاب مسلمانلره اجسادلرینک محد و عظمتنه دائر بعض شیلر
اوکره تیورمش . اهالینک فائده سنه خدمت ایدمک هیچ بر جمعیت
تأسیسه مساعده ایتدیلر . ۳۳۴ سنه سنده زیتونیلر فقرایه معاونت
ایچون بر جمعیت میدانه کتیرمک ایسته مشلردی . بو آرزولری
پروغراملریله برلکده حکومتیه بیلدیردکلی زمان متشبشلی
چاغیریلرک لوم و تهدیدی حاوی سوزلرله تحقیر ایدیلش ، طلبلری ده
صورت قطعیه ده رد اولونشدی .

موضوعه و نهیمه . — یوقاریدن ری سویلدیکنز سوزلر فرانسه لرک
کرک جزائرلره ، کرک تونسلیاره قارشیه روا کوردکلی ظلم واستبداده
لسبتله قطره مثابسنده قالیر . آفریقا مسلمانلری مدنیت ، استقلال ،
علم ، عرفان ساحه لرنده عصرلردن بری رسوخ کسب ایتمش ؛
استقلاللرینی ، تربیه لرینی محافظه ایله آمر اولان دینلرینه تمسکده یک
ایلری کیتمش ؛ مرکز خلافتدن ماعدا هیچ بر قوته منقاد اولمامه یی
شمار دین طائیش و بولردن برینه قارشیه کلک ایسته ییلرله هر نه به
مال اولورسه اولسون اوغراشمقدن کری قالماش بر امت اولدقلری
ایچون فرانسه لره اوزون مدت حرب ایتدیلر . تونس ، فرانسه لرک
نچه سنه دوشمزدن اول ، جزائر مجاهدلریله رجال سیاستک التجا
ایده چکی یگانه ملهجا ایدی . دشمنلره جهاد ایچون تونسلیلردن

جانی، مالی غایب آمالی اولان استقلالیی استرداد ایچون فدایه حاضر اولدقلری بوتون جهان قارشی اعلان ایدر.

تونس و جزائر جمعیت استقلالیه سنک ممثلی

شیخ صالح الشریف

و آرقداشی

شیخ اسماعیل الصفاغنی

عالم اسلام

خسته لقلری و چاره لری

تذیب رسم :

ملتلك كرى كيمسنة وموقع اجتماعيلرينك آلامسنة دلالت ايدمك حالاتدن برى ده ايجارندهكى افرادك بويوك بويوك دعوالرده، حدود ايله مقيد اوليان خوليلارده بولمىسى در. بوروجدهكى فردلردن هربرى آلنى راست كلدىكى ايشه اوزاتهرق اولنى باشه چيقاره بيله جك قدرته اولديغنى ظن ايدر. تدنييه اوغرامش مملكتلرده برچوق انسانلر كورولوركه عجزينه، ضعفه، سفالت حاله باقايهرق مغرور و نفسنه قارشى صنوك درجه ده توجهكار بولور. اوطوردىنى زمان مجلسك صدرينه، يورودىكى وقت صفارك اك ايلريسنه كچمك ايستر. سوز سويلر كن بوتون سسلرك دينمىسى، بوتون نظرلرك كال خشوع ايله زمينه متعطف اولمىسى آرزو ايدر. كنديسنه نه وقت تصادف ايديلسه مطاقا يازماندن شكيت ايتدىكى، ياخود باشقه لر ينك طالعنه قارشى آتش بوسكوره رك اولنرك فطرى، ياخود كسبى اولان فضليات و كاللرى قيصقاندىنى كورولور. بو قسمه داخل اولان انسانلرك اوصاف ميمزسندن برى ده هر شئه بورتنى صوقلرى، هر قابونك اينى چكملرى در. باقار سكر ايجارندن برى تاجر، ياخود صنعتكار، ياخود چفتجى اولورده صوكرا شتون دينيه، مباحث سياسيه، مسائل اجتماعيه دالمق خصوصنده هيچ بر فرصتى فوت ايتمز. بر ديكرى عسكر اولور؛ وظيفه سى سلاحه صاحب اولمق، ضابطلرينك امرينه، نهييه اطاعت ايتمكدن عبارت ايكن ايشى كوچنى بر اقوب سياسته، مناقشات دينيه ايله اوغرامشه، شتون داخله و خارجيه عائد مطالعهلر يوروتمه باشلار.

انسانيتك شتون اجتماعيه سنى تدقيق ايدنلر بيلرلرك هنوز ابتدائى وطيبى بر حيات تعقيب ايتمكدن اولان امتلرده اعمال تقسيم ايديله مش اولدينى كى عاملرده آيريلامشدر. مثلاً چادرنده اوطوران بدوى طورراغنى اكن، اكينى صولايان، حيواناتى كودن چفتجى اولدينى

برچوق شجيع رجا و قبائل ده جزايرليره انضمام ايتمش و حاكمرى بيطرفلغه تايل ايتدىكى حالده بونلر بويوك بويوك ايشلر كورمشدى. حال بر مدت بو طرزده دوام ايتدى. فرانسلر التمش سنه يه ياقين بر مدت راحت ايدمديلر. بوزمان ظرفنده نه وحشتلر ارتكاب ايتديلر، نه قدر رجالى محو ايتديلر. افرادى يوز بيكلره بالغ نه قدر قيله لرك حياتنه خاتمه چكديلر. نه قدر فحول علمانك، نه قدر مرشدن عظامك جاننه قصد ايتديلر. نه قدر جمعيتلى بر يشان ايتديلر. نه قدر بويوك آدملى «كيان» وسائر منفالره كوندره رك اك مشكل بر حال ايجنده اولملىنه سبب اولديلر. معافيه بوقدر شدت اوغزوم، اوفداكار مجاهدلرك وطنلرى تحايص خصوصنده كى عزم قطعيلرينه ممكن دكل حائل اوله مادى.

بونلرك صوك قياملى ۷۰ — ۷۱ محاربه سنه در. شايد بر طرفدن صالحك على العجله انعقادى، ديكر طرفدن معاويتك فقدانى اولماسه يدى، مطلقا مراملرينه نائل اوله جقلردى. ايشته بونك اوزرينه دركه صلحى متعاقب فرانسلر بوزواليلرك اوزرينه طاقت كتيرمه يه جكارى قوتلره يوكله نرك انتقام نامه يامادقلرى بر اقاديلر. بوقارده ذكر ايتديكمز حيله مر اجعته تونسلى الحاق ايتديلر. زيرا جزايرلىر كنديلر يله محاربه يه سوق و تشجيع ايدن سائقك تونسليار اولديغنى يقيناً آكلامشديلر.

بوبادرمى متعاقب آفريقايلر قليجله محاربه يى بر اقوب تدبير طريقه سلوك ايتديلر. ايلرى كلن آدملى آفريقادن هجرتله وطنلرى تخلص ايچون ال آلتندن چاليشمه باشلاديلر. مقصدلرى مکتوم طومقله برابر فرصته انتظار ايتديلر. شيمدى ايسه آرتيق بكه نيلن وقت كلش، قليج قينندن صيرلمش؛ حقه نصرت، مظلومه معاونت، انسانيتى تحايص ايچون محكمه عدالت قورولمشدر. بناء عليه بوراده كى تونس و جزائر هيئتى، تمثيل ايتمكدن اولدقلرى بوتون تونس و جزايرلر نامه اوله رق، كرك خليفه اعظم حضرتلرينه، كرك آلمانى و آستريا - مجارستان ايمپراطورلى حضراتنه، كرك بالجه عثمانلى، آلمانى، آستريا و مجار ماتلرينه و انسانيته قارشى انصاف و غيرت حصاره متحسس اولان بوتون اصحاب وجدانه ملتلرينك مظلوميتى عرض و تبليغ ايلر؛ بو وحشى حكومتك بجه سندن قورتوله رق نعمت استقلاله نائل اولملىنه و انسانيتك حقوقنى محافظه، شرفى اعلايه خادم ملتله ظهير اوله بيله جك حاله كلرينه مظاهر تلىنى اميد ايدر؛ و فرانسلرك روا كوردكارى بوتون بو مظلوملى عانسا پروتستو ايدرك هيچ بر زمان بو ملتك كنديلرينه حاكم اولمىنه راضى اولدقلرى و آفريقاده كى امت اسلاميه نك ايلك فرصته آياقلانه رق